

HET UBO-REGISTER – WAAR STAAN WE NU?

Zo tegen het jaareinde komt de daadwerkelijke inwerkingtreding van het UBO-register snel dichterbij. Per 10 januari 2020 moet dit register operationeel zijn. Het register zal openbaar zijn en persoonlijke gegevens van zogenoemde UBO's (Ultimate Beneficial Owners) van ondernemingen bevatten.

Ter opfrissing: een UBO is de natuurlijk persoon met een eigenaar- of zeggenschapsbelasting van meer dan 25% in een onderneming of een rechtspersoon. Uit onderzoek van het RSM-Nyenrode Instituut blijkt dat hierdoor de gegevens van ruim 270.000 Nederlandse eigenaren van familiebedrijven openbaar worden.

Dit staat in sterk contrast met het belang dat veel Nederlanders hechten aan hun privacy en dat ook door de overheid wordt onderschreven in de ingevoerde AVG-wetgeving. Ondernemers en verschillende werkgeversorganisaties, waaronder VNO-NCW en MKB-Nederland, hebben dan ook onlangs hun zorgen geuit over het verlies aan privacy en gevolgen daarvan voor de veiligheid van de desbetreffende UBO's.

Ook heeft onze collega Laura Bles-Temme, vanuit haar rol als adviseur van een groot aantal familiebedrijven, in het actualiteitenprogramma Nieuwsuur benadrukt dat de openbaarheid van informatie over UBO's terecht heel gevoelig ligt en veel ondernemers raakt. Immers, gegevens uit het UBO-register in combinatie met bijvoorbeeld een gepubliceerde jaarrekening, geeft inzicht in iemands (vermeende) vermogen.

Het register lijkt zijn doel voorbij te schieten: van veel UBO's zijn immers de gegevens al bekend en geregistreerd bij de Kamer van Koophandel. De privacy-schending die voortvloeit uit het UBO-register is daardoor grotendeels overbodig en onterecht. We weten allemaal: beter ten halve gekeerd, dan ten hele gedwaald. Maar is er nog hoop voor de privacy van de UBO?

In mei van dit jaar is het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer verstuurd. Hierna hebben diverse politieke partijen vragen gesteld, onder andere omtrent het waarborgen van de privacy van de UBO. De minister heeft op 7 oktober jl. geantwoord op de vragen middels een nota naar aanleiding van het verslag. Hierin zijn onder andere de volgende onderwerpen behandeld:

1. Privacy van ondernemers

Ter bescherming van de privacy van de UBO's worden aanvullende maatregelen getroffen, namelijk:

a. Verbetering van de identificatie van raadpleger van het register

De mogelijkheid om anoniem het UBO-register te raadplegen wordt tegen gegaan door met een soortgelijke DigiD-inlogmethode te gaan werken. De identiteit van de raadpleger zal hierdoor in nagenoeg alle gevallen te herleiden zijn;

b. UBO's krijgen inzicht in hoe vaak hun informatie is geraadpleegd

In combinatie met andere feiten of omstandigheden kan een UBO op basis daarvan maatregelen treffen of de autoriteiten informeren als de veiligheid serieus in het gedrang lijkt te komen. Eenmaal van overheidswege beveiligde persoonlijke UBO-gegevens zijn niet meer inzichtelijk voor het publiek.

Let op!

Deze twee aanvullende maatregelen zullen nog niet gereed zijn op 10 januari 2020. Omdat reeds ingeschreven entiteiten tot 18 maanden na inwerkingtreding de tijd krijgen voor het registreren van de UBO-gegevens, is het wellicht raadzaam om te wachten met registratie totdat deze maatregelen in werking zijn getreden.

2. Directe afscherming van informatie

Verzoeken tot afscherming in verband met de veiligheid van de UBO leiden altijd direct tot afscherming. De toetsing vindt achteraf plaats. Pas bij onherroepelijke afwijzing van het afschermingsverzoek worden de gegevens weer vrijgegeven.

Afscherming van informatie kan alleen in 'uitzonderlijke gevallen na gedetailleerde beoordeling en in gevallen van een onevenredig risico op ontvoering, afpersing en dergelijke'. Concreet zal dit inhouden dat alleen beveiliging van overheidswege een gegronde reden is voor afscherming.

De Minister raadt daarom UBO's die verwachten dat openbaarheid van de informatie een onevenredig veiligheidsrisico oproept aan om zich vooraf bij de politie of het Openbaar Ministerie te melden. Deze instanties kunnen vervolgens een beoordeling maken over de bedreiging.

Of deze aanpassingen/toezeggingen voldoende zijn om het wetsvoorstel tijdig door de Tweede en Eerste Kamer te loodsen, moet nog blijken. De behandeling in de Tweede Kamer staat gepland voor 28 november a.s.

Wat kunt u als UBO zelf doen? Zijn deze tegemoetkomingen voor u onvoldoende en wenst u effectievere waarborgen voor uw privacy, dan is een mogelijke oplossing het overbrengen van het vrije vermogen in de vennootschap naar een niet-publicatieplichtige entiteit. Dat maakt het een stuk moeilijker om op basis van de gegevens in het Handelsregister uw vermogen in te schatten.

Meer informatie?

Natuurlijk is het onmogelijk om binnen dit artikel in te gaan op alle specifieke zaken voor uw onderneming. Indien u hier meer over wilt weten neem dan contact op met uw RSM adviseur.

Dit artikel is namens de adviesgroep familiebedrijven geschreven door RSM collega Daniël Vera.